

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

**“ระดับการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1”**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

3. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและแนวทางในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน

4. การตอบแบบสอบถาม ขอความกรุณาให้ท่านตอบตามความเป็นจริง และตอบให้ครบทุกข้อ เพื่อให้ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ คำตอบของท่านผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น โดยจะเสนอผลการวิจัยในภาพรวม ซึ่งจะไม่มีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตัวท่านหรือการปฏิบัติหน้าที่ของท่านแต่อย่างใด

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามชุดนี้ครบถ้วนและสมบูรณ์

นายคุณากร ศรีสองเมือง
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงตามความเป็นจริงเกี่ยวกับสถานภาพของท่านในปัจจุบัน

1. สถานภาพ

- () ผู้บริหาร
- () ครูผู้สอน

2. ขนาดของโรงเรียน

- () โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 1 – 120 คน)
- () โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121 – 300 คน)
- () โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2

“ระดับการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1”

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความของการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนแต่ละหัวข้อ แล้วพิจารณาว่า
การนิเทศภายใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีการดำเนินงานนิเทศ
ภายในโรงเรียนอยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการดำเนินงานโดยพิจารณา
ดังนี้

5	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ด้านการให้คำแนะนำและช่วยเหลือครู ผู้บริหารเป็นผู้ตรวจแผนการสอนและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเอง	✓				

จากตัวอย่าง

ในข้อ 0 ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการดำเนินการมากที่สุด แสดงว่าท่านเห็น
ว่าการดำเนินการด้านการให้คำแนะนำและช่วยเหลือครู ผู้บริหารเป็นผู้ตรวจแผนการสอนและให้
คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเองอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการให้คำแนะนำและช่วยเหลือครู					
1	ผู้บริหารเป็นผู้ตรวจแผนการสอนและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเอง					
2	หัวหน้ากลุ่ม / หัวหน้ากลุ่มสาระเป็นผู้ตรวจแผนการสอนก่อนนำเสนอผู้บริหาร					
3	ผู้บริหารจัดให้มีการปรับปรุงหลักสูตรแผนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น					
4	ผู้บริหารจัดหาตำรา เอกสาร หนังสือต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับท้องถิ่นมาให้บุคลากรได้ศึกษา					
5	ผู้บริหารแนะนำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
6	ผู้บริหารติดตามผลการเรียนของนักเรียนจากครูเพื่อให้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนของนักเรียน					
7	ผู้บริหารให้ความรู้ คำแนะนำกับครูเกี่ยวกับเทคนิควิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง					
8	โรงเรียนจัดให้มีโครงการเยี่ยมชั้นเรียน					
9	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการและวิธีสอนแบบใหม่ๆ					
10	โรงเรียนจัดให้มีการสาธิตการสอนตามกลุ่มสาระต่าง ๆ					

ข้อ	การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการสนับสนุนส่งเสริมวิชาชีพแก่ครู					
1	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพทางวิชาชีพเป็นประจำ					
2	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนพัฒนางาน					
3	โรงเรียนสนับสนุนส่งเสริมให้ครูจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเอง					
4	โรงเรียนจัดกิจกรรมสนทนาทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะ ประสิทธิภาพซึ่งกันและกัน					
5	โรงเรียนส่งเสริมให้คณะครูได้ศึกษาดูงานเพื่อนำมาพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ					
6	โรงเรียนได้ให้ความรู้แก่ครูโดยนำเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ มาเผยแพร่เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูอยู่เสมอ ๆ					
7	โรงเรียนจัดนิทรรศการทางวิชาการเพื่อให้บุคลากรได้มีโอกาสแสดงผลงานหรือความก้าวหน้าทางวิชาการของตนเอง					
8	ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาความรู้และวิธีการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอยู่เสมอ					
9	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้ประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของตนเองทุกสิ้นปีการศึกษา					
10	โรงเรียนประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้ดีเป็นที่ประจักษ์					

ข้อ	การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม					
1	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้ร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาพร้อมกันเป็นทีม					
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้ครูปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันเป็นทีม					
3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการวางแผนในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้บุคลากร					
4	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศภายในโรงเรียนร่วมกัน					
5	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาของโรงเรียน					
6	บุคลากรร่วมกันปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด ชมเชยให้กำลังใจและเคารพซึ่งกันและกัน					
7	บุคลากรร่วมกันติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ในการกำหนดความต้องการจำเป็นและทิศทางการปฏิบัติงาน					
8	ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งนโยบาย มอบหมายงานและแบ่งงานในหน้าที่รับผิดชอบให้บุคลากรทุกคนเข้าใจ					
9	ผู้บริหารโรงเรียน อภิปราย ชี้แจงให้ครูได้เข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความรับผิดชอบงานในหน้าที่ของตนเอง					

ข้อ	การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10	ผู้บริหาร โรงเรียนจัดหาข้อมูล ข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานเป็นทีม มีการประเมินผลและสรุปผลการปฏิบัติงานของทีม					
	ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้					
1	โรงเรียนจัดหาหลักสูตรและเอกสารประกอบ หลักสูตรให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า					
2	โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง					
3	โรงเรียนสนับสนุนส่งเสริมให้ครูทุกคนได้เข้ารับการอบรม / สัมมนา / ประชุมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับหลักสูตรและการนำไปสู่การปฏิบัติ					
4	ผู้นิเทศได้แนะนำชี้แจงเกี่ยวกับจุดหมาย หลักการ โครงสร้างของหลักสูตร					
5	ผู้นิเทศสนับสนุนส่งเสริมให้ครูได้ศึกษา หลักสูตร คู่มือครูและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร					
6	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้จัดชั้นเรียนและ กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติและหลักสูตร					
7	โรงเรียนร่วมกันจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ของท้องถิ่น					
8	บุคลากรในโรงเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน					

ข้อ	การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรก่อนทำแผนการสอนและก่อนนำไปสู่การจัดการจัดการเรียนการสอน					
10	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูร่วมกันประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกสิ้นปีการศึกษา					
	ด้านการวิจัยในชั้นเรียน					
1	โรงเรียนจัดหาวิทยากรผู้มีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนมาอบรมให้ความรู้กับคณะครู					
2	โรงเรียนจัดหาเอกสารเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ					
3	โรงเรียนสนับสนุนส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นประจำ					
4	โรงเรียนแต่งตั้งคณะครูแกนนำในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
5	โรงเรียนจัดหาแบบอย่างการทำวิจัยในชั้นเรียนให้คณะครูได้ศึกษาอย่างหลากหลาย					
6	โรงเรียนจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน					
7	โรงเรียนส่งเสริมให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน					
8	ผู้บริหารโรงเรียนมีการติดตามการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเป็นระยะ ๆ					
9	โรงเรียนเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนแก่หน่วยงานอื่น					
10	โรงเรียนยกย่องเชิดชูครูที่มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3

แบบสอบถามแบบปลายเปิด

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน

คำชี้แจง ขอความกรุณาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนแต่ละด้าน
ต่อไปนี้

1. ด้านการให้คำแนะนำและช่วยเหลือครู

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการสนับสนุนส่งเสริมวิชาชีพแก่ครู

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 ...ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี...
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศร ๐๕๔๐.๐๑.๐๑/ว. ๐๓๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน นายวรายุทธ ตรีสกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายคุณากร ศรีสองเมือง รหัส G๔๓๒๑๒๑๒๒๓๗ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ภาคสมทบ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
กำลังศึกษาวิจัยและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ระดับการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภสค.เขต ๑” บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์
และเชี่ยวชาญสูง จึงใคร่ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถาม การวิจัยความ
เหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษา สลิตี การวัดและประเมินผล ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๓๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑.๐๑/ว. ๐๓๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน นางเยาวลักษณ์ ศิริรักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายคุณากร ศรีสองเมือง รหัส G๔๗๒๑๒๑๒๒๗ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ภาคสมทบ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
กำลังศึกษาวิจัยและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ระดับการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑” บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์
และเชี่ยวชาญสูง จึงใคร่ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถาม การวิจัยความ
เหมาะสมด้านการวัดและประเมินผล ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑.๐๑/ว. ๐๗๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑

ด้วย นายคุณากร ศรีสองเมือง รหัส G๔๗๒๑๒๑๒๒๗ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาศึกษาศาสตร์ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
กำลังศึกษาวิจัยและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ระดับการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑” เพื่อให้
การศึกษาวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุตามวัตถุประสงค์ มหาวิทยาลัยฯ จึงใคร่ขออนุญาตให้
ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครูผู้สอน เพื่อนำข้อมูลไป
ทำการศึกษาวิจัยให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๕๗๒ - ๕๕๗๘